Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 24 ноябрь 1971 йил, чоршанба ◆ № 272 (15.142). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

23 ноябрь куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлиб ўтди. Саккизинчи чақириқ СССР Олий Советининг учинчи сессиясини ўтказиш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳокама қилинди.

Президиум СССР Олий Совети палаталарининг доимий комиссиялари СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971-1975 йилги давлат беш йиллик плани ва СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1972 йилги давлат планини дастлаб кўриб чиққанликлари тўғрисида Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети план-бюджет комиссияларининг раислари берган ахборотни инобатга олди.

Президиум план-бюджет ва тармоқ комиссиялари, палаталарнинг ёшлар билан ишлаш комиссиялари ва табиатни муҳофаза қилиш комиссияларининг қатнашувида каттагина иш бажариб, КПСС XXIV съездининг директиваларига мувофиқ СССР Министрлар Совети СССР Олий Советига тақдим этган планларни дастлаб кўриб чиқишни ўз вақтида тугатганликлари ҳамда шулар юзасидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советига муҳокама учун хулоса тайёрлаганликларини қайд этди.

СССРнинг 1972 йилги давлат бюджети ва 1970 йилги давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисобот юзасидан план-бюджет ва тармоқ комиссияларининг чиқарган хулосалари инобатга олинди.

Мажлисда бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Мажлисни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний олиб борди.

Мажлисда СССР Олий Совети палаталарининг раислари А. П. Шитиков ва Ё. С. Насриддинова, палаталар план-бюджет комиссияларининг раислари П. А. Розенко ва К. М. Герасимовлар қатнашдилар.

(ТАСС).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида
ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1971 йил 23 ноябрда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини давом эттирди.

«Партия XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев доклади юзасидан музокараларда Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Татаристон область комитетининг биринчи секретари Ф. А. Табеев, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев, КПСС Волгоград область комитетининг биринчи секретари Л. С. Куличенко, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров, М. В. Фрунзе номидаги Куйбишев моторсозлик заводининг фрезерчиси И. П. Кулинов, СССР мудофаа министри А. А. Гречко, СССР Фанлар академияси жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институтининг директори Н. Н. Иноземцев, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми «Партия XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида» ўртоқ Л. И. Брежнев доклади юзасидан якдиллик билан қарор қабул қилди.

Пленум ўртоқ М. С. Соломенцевни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат қилиб сайлади.

Ўртоқ М. С. Соломенцев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни КПСС Марказий Комитетининг секретари вазифасидан озод қилди.

Шу билан Марказий Комитет Пленуми ўз ишини тамомлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ 1971 ЙИЛ 23 НОЯБРДА ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚАРОРИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИДАН КЕЙИН КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ХАЛҚАРО ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА

Пленум КПСС XXIV съездидан кейин Марказий Комитетнинг халқаро фаолияти тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, съезд белгилаб берган ташқи сиёсий программани амалга ошириш юзасидан Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси қилган ишни якдиллик билан маъқуллайди ва тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди.

Партия ва совет ҳукумати изчиллик билан ўтказаётган ленинча ташқи сиёсат империализмга қатъий зарба бериш ва революцион, озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашига қаратилган. Изчил йўл билан муттасил боғлаб олиб борилмоқда, бу сиёсат жаҳон ишларида Совет Иттифоқининг юксак обрўсини таъминлаб, социализмнинг, барча прогрессив кучларнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлашга ёрдам берди, халқаро вазиятни халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги фойдасига ўзгартиришга катта таъсир ўтказди.

Жаҳон социалистик ҳамдўстлиги, унинг бирлиги ва изчил тинчлик сиёсати халқаро сиёсатга таъсир ўтказган энг муҳим омил бўлди.

Марказий Комитет Сиёсий бюросининг амалий позициясини ва унинг Ҳинди-Хитой ҳамда Яқин Шарқдаги империалистик агрессиянинг хатарли манбаларини тугатишга, Ҳиндистондаги можарони тинч бартараф этишга, ер куррасининг энг катта райони бўлган Осиёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашиш мақсадида қўйган амалий қадамларини пленум тўла-тўкис маъқуллайди. СССР билан Миср, СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги шартномалар тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга.

Пленум бошқача социал тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш принципларини амалга ошириш соҳасидаги амалий ҳаракатларни маъқуллайди.

Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ҳозирги халқаро муносабатлардаги марказий проблемалардан бирини ҳал этиш — Европадаги кескинликни юмшатишни таъминлаш, Европа давлатларининг тинч-тотув яшаши ва ўзаро манфаатли ҳамкорлиги принципларини янада амалда қўлланиш йўлидаги фаолиятини пленум юксак баҳолайди.

Ўтган даврда ҳамма соҳаларда, аввало сиёсий соҳада янги, янада юксак поғонага кўтарилган Совет — Франция муносабатларининг тобора ривожлантирилиши бу вазифани ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшади.

Шу даврда СССР билан ГФР, ПХР билан ГФР ўртасидаги шартномаларни тезроқ ратификация қилиш, қитъанинг ҳамма давлатлари ўртасидаги муносабатларни иккинчи жаҳон уруши натижасида таркиб топган чегараларнинг, шу жумладан, ГДР билан ГФР ўртасидаги чегараларнинг бузилмаслигини тан олиш, тенг ҳуқуқлилик, мустақиллик ва ички ишларга аралашмаслик, халқаро масалаларни ҳал этиш вақтида куч қўлланишдан воз кечиш принциплари асосида нормаллаштириш мақсадида қўйилган янги қадамлар Европа қитъасида уруш чиқиш хавфини батамом истисно қиладиган вазиятни вужудга келтириш учун катта аҳамиятга эга бўлди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан яқин вақт ичида кенгаш чақириш тўғрисида социалистик мамлакатлар ўртага қўйган таклиф тобора кўпроқ қўллаб-қувватланаётганлигини Марказий Комитет пленуми муҳим деб ҳисоблайди. АҚШ ва Канада иштирок этадиган ва эндиликда Франция, ГФР, Финляндия, Канада ва бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари қўллаб-қувватлаётган Европа кенгашининг чақирилиши Европа қитъасида мустаҳкам тинчликни таъминлашда катта роль ўйнаши лозим.

Пленум шуни қайд қиладики, съезддан кейинги даврда партиямиз кардош партиялар билан биргаликда социалистик ҳамдўстликни янада жипслаштириш, унга кирувчи мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама ва тенг ҳуқуқли ҳамкорликни чуқурлаштириш, социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш, кардош давлатларнинг халқаро майдондаги ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасида катта иш қилди. Социалистик мамлакатлар ҳамдўстлиги жаҳон капитализмига қарама-қарши бўлиб турган энг асосий куч бўлганлиги ва шундай бўлиб қолаётганлигини, ҳозирги замон озодлик ҳаракатларининг қудратли таянчи эканлигини ҳаёт яна бир карра тасдиқлади. Жаҳон социализми позицияларини ҳар томонлама мустаҳкамлашни, социалистик давлатларни янада жипслаштиришга, улар билан дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга ҳаракат қилишни КПСС ўзининг интернационал бурчи деб, ўз халқаро сиёсатининг асосий вазифаларидан бири деб билади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Франция, Югославия, Венгрия, Болгария ва Германия Демократик Республикасига қилган визитлари, унинг ГФР канцлери билан Қримдаги учрашуви, ўртоқ Н. В. Подгорнийнинг Вьетнам Демократик Республикаси ва Миср Араб Республикасига, ўртоқ А. Н. Косигиннинг Жазоир, Канада ва Куба республикасига қилган визитлари, Марказий Комитет Сиёсий бюроси аъзоларининг, Сиёсий бюро аъзолигига кандидатларнинг, Марказий Комитет секретарларининг, СССР Олий Совети делегациялари ва Совет ҳукумат делегацияларининг визитлари, чет эл мамлакатлари давлат ва парламент арбоблари билан, партиялари ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ва бошқа вакиллари билан учрашувлари ҳамда бошқа шаклдаги алоқалари XXIV съезднинг ташқи сиёсий программасини амалга ошириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлганлигини пленум таъкидлайди.

Пленум Сиёсий бюро Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларда XXIV съезд йўлини изчиллик билан ўтказаётганлигини таъкидлайди ва шунга алоқадор амалий масалаларни ҳал этишда сиёсий бюронинг позицияларига тўла равишда қўшилганлигини изҳор қилади.

Пленум Марказий Комитет Сиёсий бюросига бундан буён ҳам XXIV съезднинг ташқи сиёсий программасига изчиллик билан амал қилишни топширади, бу программанинг амалга оширилиши СССРда коммунизм қуриш, бошқа социалистик мамлакатларда социализм қуриш учун ташқи шарт-шароитларни яхшилашни билдиради, бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун пухта замин яратади.

Халқаро сиёсат соҳасидаги бундан буёнги конкрет вазифалар ҳусусида Сиёсий бюро докладида баён этилган таклифларни пленум тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди.

КПСС билан Совет ҳукуматининг халқаро фаолиятини кардош коммунистик партиялар, демократик жамоатчиликнинг кенг доиралари табриклаб, қўллаб-қувватлаётганликларини, тинчлик ва тараққиёт учун, халқлар ўртасида ҳамкорлик учун ва империалистик агрессия манбаларини тугатиш учун курашда бу фаолиятнинг катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаётганликларини пленум қониқиш билан қайд қилади.

Пленум КПССнинг халқаро сиёсатига алоқадор вазифаларни бажариш юзасидан партия органлари ва давлат муассасалари катта иш қилганлигини таъкидлайди ва бундан буён шу соҳадаги вазифаларнинг ҳажми ва характери уларнинг бутун фаолиятини доимо такомиллаштиришни талаб қилади, деб ҳисоблайди.

Пленум XXIV съезднинг ташқи сиёсий программасини амалга ошириш учун партиянинг бундан буёнги кураши давомида халқаро майдондаги идеологик курашнинг роли тобора кўпроқ ортиб боради, деб таъкидлайди. Пленум ташқи сиёсий, идеология, пропаганда органларининг эътиборини ўз фаолиятларининг савияси ва самарадорлигини ошириш зарурлигига, империалистик пропагандага ва марксизм-ленинизм душманларига қарши курашда мамлакатимиз манфаатларини, социализм, бутун коммунистик ҳаракат манфаатларини қаттиқ туриб актив ҳимоя қилиш зарурлигига қаратади.

Пленум бундан буён ҳам буржуа идеологиясига қарши кескин кураш олиб боришни, совет кишиларини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми руҳида тарбиялашни зарур деб ҳисоблайди.

Партиянинг бутун халқаро фаолияти Совет Иттифоқининг иқтисодий, сиёсий ва мудофаа қудрати муттасил ўсиб бораётганлигига таянади. Тўққизинчи беш йиллик планнинг ҳамма кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилиши СССРнинг халқаро позицияларини, обрў-эътиборини янада мустаҳкамлаш учун, халқаро майдонда мамлакатимиз олдида турган вазифаларни ҳал этиш учун, капитализм билан иқтисодий мусобақада янги муваффақиятларга эришиш учун энг муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Пленум мамнуният билан таъкидлайдики, КПСС Марказий Комитетининг ташқи сиёсий йўлини ҳамма коммунистлар, бутун совет халқи тўла-тўкис тушуниб, якдиллик билан маъқулламоқда. КПСС бутун халқаро сиёсатининг энг асосий кучи ҳам ана шундан иборат.

ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШЛАРИНИНГ МАЖЛИСИ

23 ноябрда Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети Оқсоқоллар кенгашларининг қўшма мажлиси бўлди.

Иттифоқдош ва Автоном республикалар, ўлка ва областлардан сайланган СССР Олий Совети депутатлари делегацияларининг вакиллари саккизинчи чақириқ СССР Олий Совети учинчи сессиясининг кун тартиби ва иш тартибини муҳокама қилдилар.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков ана шу масалалар юзасидан ахборот берди.

СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Ё. С. Насриддинова мажлисни олиб борди. (ТАСС).

РАҲБАР КАДРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО КУРСЛАРИ

Раҳбар партия ва совет кадрларини қайта тайёрлаш республикалараро бир ойлик курсларида машғулотлар бошланди. Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон район партия комитетлари биринчи секретарларидан бир группаси ўқишга киришди.

Курсларнинг тингловчилари марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатининг актуал проблемаларини, социалистик экономикани илмий бошқариш асосларини, партия қурилиши ҳамда халқ хўжалигига, фан ва маданиятга раҳбарлик практикаси масалаларини ўрганадилар.

Курсларнинг программасида фан, техника ва маданиятнинг энг янги ютуқлари билан танишиш ҳам кўзда тутилган. Амалий машғулотлар бевосита республиканинг илғор корхоналарида, колхоз ва совхозларида, илмий муассаса ва бошқа ташкилотларида ўтказилади.

Курсларда Ўрта Осиёдаги қардош республикаларнинг партия ва совет ходимлари, таниқли олимлар лекция ўқийдилар.

Машғулотларнинг биринчи кунида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов тингловчилар учун лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ—АМЕРИКА САВДО МУЗОКАРАЛАРИ

23 ноябрда СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев Москвага келган АҚШ савдо министри Морис Стэнс билан учрашди.

Суҳбат вақтида СССР билан АҚШнинг ўзаро савдо ва иқтисодий муносабатларига доир бир қанча масалалар, шунингдек, бу муносабатларни ривожлантириш имкониятлари ва йўллари муҳокама қилинди. (ТАСС).

КПСС Марказий Ревизия Комиссиясида

23 ноябрда КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг мажлиси бўлди.

КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг раиси ўртоқ Г. Ф. Сизов комиссиянинг партия XXIV съездидан кейинги даврдаги иши тўғрисида ахборот берди.

Мажлисда КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг 1972 йил биринчи ярми учун тузилган иш плани қараб чиқиб, тасдиқланди. (ТАСС).

УНВОНЛАР МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Е. С. АЛЕКСАНДРОВА ВА В. Г. ПОПОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика матбуотини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Бухоро область «Советская Бухара» газетасининг биринчи сони чиққан кунга эллик йил тўлиши муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин:

Александрова Елена Сергеевна — пенсионер, «Советская Бухара» газета редакциясининг собиқ адабий ходими.

Попов Владимир Георгиевич — «Советская Бухара» газетасининг редактори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил, 22 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Қ. ХАТАМОВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Театр санъати соҳасидаги кўп йиллик ва самарали ишлари учун М. Горький номидаги Фарғона область ўзбек музикали драма ва комедия театрининг артисти Қаноатхон **Хатамовага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил, 22 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Б. ШАРИПОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Музика санъати соҳасида кўп йиллик ва самарали ишлари учун М. Қориёқубов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўзбек давлат филармониясининг артисти Болтабой **Шариповга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил, 22 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали педагогик иши ҳамда ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашдаги катта хизматлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилсин:

Абдурасулов Саидназар — Хоразм область Хива шаҳридаги В. И. Ленин номли ўрта мактаб директори.

Анбарова Ҳуринисо — Наманган область Уйчи районидаги 2-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Алиева Мариям Зинатуллаевна — Сирдарё область Гулистон шаҳридаги 1-ўрта мактаб директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари.

Бобровский Иван Емельянович — Тошкент шаҳридаги 4-мактаб-интернат директори.

Давронбеков Шозинда — Тошкент область Калинин районидаги 61-мактаб директори.

Муҳамедова Тиллахон — Фарғона область Ўзбекистон районидаги 1-ўрта мактабнинг синфдан ва мактабдан ташқари ишлар бўйича ташкилотчиси.

Пўлатов Тоҳир Пўлатович — Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги мактабгача тарбия педагогика билим юртининг ўқитувчиси.

Усмонова Хайрихон Қосимжоновна — Андижон область Андижон шаҳридаги 37-ўрта мактаб бошланғич синф ўқитувчиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА

1971 йил 23 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. И. ШИМАНЧУККА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИРРИГАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада сув хўжалигини, ирригация-мелиорация қурилишини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги капитал қурилиш Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Михаил Иванович **Шиманчукка** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил, 23 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

С. БУХОРОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АГРОНОМ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия, қишлоқ хўжалиги органларида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун ва республиканинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги Ўсимликшунослик Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Саид **Бухоровга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил, 23 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. МУҲАМЕДОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АГРОНОМ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали ишлари ва пахтачиликни ривожлантиришдаги хизматлари учун Фарғона область Фрунзе район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг тупроқшунос агрономи Мўмин **Муҳамедовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил, 23 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Матбуотда, полиграфияда кўп йиллар самарали ишлаганликлари ҳамда Бухоро область «Советская Бухара» газетасининг биринчи сони чиққан кунга эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Бухоро область «Советская Бухара» газетаси редакциясининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларини, ишчи ва қишлоқ мухбирларини, «Бухоро ҳақиқати» область босмахонаси ходимларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлади.

* * *

Республикада кинематография системасида кўп йиллар самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Санъат саройининг директори Носир Мавлонович Васлиевни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«Ҳар бир ёш йигит, ҳар бир ёш қиз коммунистик жамиятни қурувчи бўлмоғи керак, сизлар коммунистик жамиятни қурувчи ана шу миллион-ларча ёшлар орасида биринчи бинокорлар бўлмоғингиз керак.»

В. И. ЛЕНИН. «ЁШЛАР СОЮЗЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ»ДАН.

Тошкентдаги 14- ҳунар-техника билим юртида турли миллат ёшлари ўқишади. Суратда: мастер Қ. Абдусатторов ўқувчилардан Л. Кондратьева, О. Бредихина ва И. Кимлар билан ҳисоблаш машинасини ремонт қилиш устида машғулот ўтказяпти. И. Глауберзон фотоси.

ҚУВОНЧИМ БИР ОЛАМ

Мен ҳали-ҳали ўзим ўқиган Олмазор ҳунар-техника билим юрти билан фахрланаман. Унинг ишчан коллективи ўзбек қизларидан механик-ҳайдовчилар тайёрлаш учун нечоғли жон куйдиргани ҳамон эсимда. У вақтларда биз хотин-қизларнинг тракторни, пахта териш машинасини эплаб кетишимизга кўпчилик ишонмасди. Айрим колхоз раҳбарлари, ҳатто, техниканинг кучи ҳақида ўйлаб ҳам кўрмасди. Шунинг учун ҳам ҳосили машинада териладиган далаларга сув қўйиб юборишар ёки пахтасини қўлда тердиришарди.

Биз қийинчиликлар олдида чекинмадик. Техниканинг қудратини намойиш этишга, билим юртида олган малака ва билимларимизни кўрсатишга ҳаракат қилдик. Бизни яхши ўқитишган экан. Иш вақтида уялиб қолмадик. Ўша вақтда мен билан бирга ўқиган дугоналаримнинг кўпчилиги ҳали ҳам колхоз ва совхоз далаларида муваффақият билан меҳнат қилишяпти. Шуларни ўйлаганимда «Раҳмат сенга, қадрдон билим юртимиз, меҳрибон устозларимиз!» дегим келади.

Турсуной ОХУНОВА,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ИШЧИЛАР ҲАҚИДА АСАРЛАР УЧУН КОНКУРС

ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР Маданият министрлиги, СССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими Давлат комитети, СССР Министрлар Советининг Телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Матбуот Давлат комитети, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретариати, СССР Кинематографчилар союзи правлениеси, СССР Композиторлар союзи, СССР Рассомлар союзи, Бутунроссия Театр жамияти правлениеси ҳунар-техника билим юртлари талабаларининг ўқиши, иши, турмушини акс эттирувчи энг яхши адабиёт ва санъат асарлари учун Бутунииттифоқ конкурсини эълон қилдилар. Конкурс СССР ташкил топганига 50 йил тўлишига бағишланиб, 1971 йилнинг ноябридан 1973 йилнинг октябригача ўтказилади.

ЁШЛАР — ИШЧИ СИНФИНИНГ

ЎРИНБОСАРЛАР

Илгарилари йирик фабрика ва заводлар қошида ҳунар мактаблари бўлиб, уларда малакали ишчилар тайёрланар эди. Шу корхона ихтисоси бўйича ҳар хил мутахассисдаги кадрлар етиштириб чиқарарди. Ўз вақтида улар катта роль ўйнади. Корхоналаримизга ишга қабул қилинган ёш ишчилар ҳисобидан кўплаб слесарлар, токарлар, смена мастерлари етишиб чиқди. Бир вақтлар фабрика-завод ҳунар мактабларини битириб чиқиб, касб-корли бўлган кишиларнинг кўпи эндиликда донгдор ишчилардир. Биз эндиликда уларнинг номини ҳурмат билан тилга оламиз.

Каттақўрғон шаҳридаги Куйбишев номли ёғ-мой комбинатининг слесари Ю. Юсупов ана шундай донгдорлардан бири. У қишлоқдан шаҳарга келиб ҳунар мактабида ўқиди. Слесарлик касбига меҳр қўйди. Комбинатнинг форпресс цехида ишлаб, юқори разрядли слесарь бўлиб етишди. Фидокорона меҳнат билан катта обрў қозонди. КПСС XXIV съездида қатнашиш шарафига муяссар бўлди. Унинг меҳнатларини партия ва ҳукумат муносиб тақдирлади, унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Ҳозир Юсупов цех бошланғич партия ташкилотининг секретари, шаҳар партия комитети бюросининг аъзоси.

Кейинчалик ана шундай фабрика-завод ҳунар мактаблари йириклаштирилиб, ҳунар-техника билим юртларига айлантирилиши касб ўрганиш тармоқларини кенгайтириш имкониятларини берди. Янгидан қанча-дан-қанча ҳунар-техника билим юртлари ташкил этилди. Улар малакали ўқитувчилар, уста мастерлар билан таъминланди. Ёшлар ҳунар ўрганишлари учун ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилди. Ҳозир областимизда шундай ҳунар-техника билим юртларидан 12 таси ишлаб турибди. Фақат саккизинчи беш йиллик мобайнида областимизда тўрт жойда ҳунар-техника билим юрти очилди. Самарқанд ва Оқтошда янгидан иккита қурилиш кадрлари тайёрлайдиган техника билим юртлари ташкил қилинди. Оқтошдаги 67- ҳунар-техника билим юртини ўтган тўрт йилда мингга яқин юқори малакали қурувчилар ва механизаторлар битириб чиқди. Улар эндиликда шаҳримиз ҳавозаларини янада баланд кўтармоқдалар, объектларни муддатидан аввал ишга туширишда жонбозлик қилмоқдалар.

Қадимий ва ҳамиша навқирон Самарқанд шаҳрининг Боғишамол томони йилдан-йилга обод бўлиб бормоқда. Гагарин массиви қуриб битказилганидан кейин бу ерда янги завод, фабрикалар қурилиши авж олиб кетди. «8-Март» тикувчилик, мебель фабрикаларига янги бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Чинни, лифтсозлик заводлари қад кўтарди. Йирик холодильник заводи қурилмоқда. Шу муносабат билан янги микрорайон қад кўтарди. Шаҳарнинг бу саноат районида янги ҳунар-техника билим юртларини очиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Унда ёш ишчилар ўқиб, малака оширадилар.

Самарқанд шаҳридаги 8- ҳунар-техника билим юрти қарийб 30 йилдан бери турли касблар бўйича ёш ишчилар тайёрлаб келяпти. Шу давр ичида бу даргоҳдан етти ярим мингдан кўпроқ йигит-қиз ҳаётга йўлланма олди. Билим юртини битириб чиққан бинокорлар шаҳардаги Гагарин массиви ва Регистон кўчасидаги кўп қаватли уй-жой биноларини қурилишида, янги завод ва фабрикаларни барпо этишда, зилзиладан зарар кўрган Тошкентни қайта қуришда актив иштирок этдилар. Ҳозир билим юртида меҳнаткашларнинг 670 фарзанди ўқимоқда. Улар сантехниклар, электромонтёрлар, дурадгорлар, бўёқчилар, сувоқчилар, ғишт терувчилар, мебелсозлар, пойафзалчилар, архитектура ёдгорликларини қайта тикловчи усталар бўлиб етишадилар. Билим юртида ҳунар ўрганиш учун ҳамма зарур шароитлар яратиб берилган.

Ёшларни меҳнатга ва ишчи касбларга муҳаббат руҳида тарбиялашда Каттақўрғон шаҳридаги 7-ҳунар-техника билим юрти олиб бораётган ишлар диққатга сазовордир. Бу ерда 530 ёш йигит ва қиз таълим оляпти. Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Раҳмат Аҳмедов директорлик қилаётган Самарқанд шаҳридаги 9-ҳунар-техника билан юртида ҳам малакали мутахассислар етиштириш ишлари намунали йўлга қўйилган.

Шу кеча-кундузда областимиз ҳунар-техника билим юртларида беш ярим мингдан ортиқ ёшлар 37 ихтисос бўйича ҳунар ўрганяптилар. Улар жанговар ишчилар синфининг муносиб ўринбосарлари бўлиб етишишлари учун область партия ташкилотлари ҳамма зарур тадбирий чораларни кўраётирлар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълимини янада ривожлантириш ва республика халқ хўжалигини малакали ишчи кадрлар билан таъминлаш тўғрисидаги қарорини амалга оширишга киришдик. Келгусида областимизда ҳунар-техника билим юртлари сони яна ошади, уларда таълим-тарбия ишлари юқори даражага кўтарилади.

Тўққизинчи беш йилликнинг охирларига бориб, областимиздаги ҳунар-техника билим юртлари сони бештага кўпаяди. Учта билим юрти ўрта маълумот берадиган махсус ҳунар-техника билим юртига айлантирилади. 1971-1975 йиллар давомида Самарқанд, Каттақўрғон ва Оқтошда ҳунар-техника билим юртлари учун янги замонавий бинолар қурилади.

Ҳ. АСЛИДДИНОВА,
Самарқанд область партия комитетининг секретари.

БУ ШУНДАЙ СИНФ

Тонгданоқ кўчада бошланар ғовур,
Ким булар!
Уйғонмиш бунча ҳам вақтли!
Зукко ва феъли кенг, соҳиби давр
Ишчи синфидир бу.
Бу — меҳнат аҳли!

Қулоққа чалинар гурс-гурс қадами,
Улар — шаҳдам юриб ўрганган халқдир.
Будильник соати жиринглодими,
Бари аскар янглиғ оёққа қалқир!

Жадал одимлашар корхона томон,
Жанговар оталар руҳи қонида.
Кўзларида ажиб ёлқин кўраман
Ўтиб бораётиб улар ёнидан.

Бу ёлқин шунчалар кўнгилга яқин,
Завққа тўлдиради менинг кўксимни.
Ўша қароғларда ярқ этган чақин
Жанговар синфнинг ғурур ҳиссими!

Ҳа, бу шундай синф...
Қалб ва кўзида
Ловуллаб туради доим аланга.
Аср бошида у туриб сўзида
Лена бўйларида қонга беланган...

Бу синф
подпольеда, шаъм шуъласида
Ғамини еганди наслу зурёдини.
Ҳа, ғазабнок эди ашуласи-да,
Зулматни емириш эди ўй-ёди.

Бу синф сургунларда занжирбанд юриб,
«Интернационал»ни мағрур куйлаган.
Баррикадаларда ўқ узатуриб
Ҳозирги ёп-ёруғ кунни ўйлаган!

Синфлар ичида у мард, баҳодир,
Сарҳадсиз уммон у,
қудратли долға.
Дунёларни бузиб, тузишга қодир,
Унинг қўлидаги жўнгина болға!

Лекин мақтанишни қилмаган одат,
Ҳар тонг коржомада ишга боради.
Эҳтимол, бирови қуяди пўлат,
Эҳтимол, бирови цемент қоради.

Касбу-кори шундай...
Лекин беринг тан
Буюк ирода ва ақл закоси:
Ойни кезиб юрган «Луноход»да ҳам
Худди шу синфнинг бордир имзоси.

Охунжон ҲАКИМОВ.

Гагарин номидаги тикувчилик фабрикаси Наманган шаҳридаги энг илғор корхоналардан бири ҳисобланади. Бу ерда, асосан, ёшлар меҳнат қилишади. Суратда ўзининг ойлик планини 120-130 процент бажараётган комсомол аъзоси, тикувчи-моторист Б. Қаҳҳорова тасвирланган.

Б. Холмирзаев фотоси

МЕҲНАТ ҲАҚИДА

Меҳнатинг — зебу-зийнатинг ◆ Хазина ғойибдан эмас — меҳнатдан ◆ Меҳнатдан келса бойлик, турмушинг ҳам чиройлик. ◆ Олтин ўтда, одам меҳнатда билинади. ◆ Одамнинг ҳусни — меҳнатда. ◆ Меҳнат, меҳнатнинг таги — роҳат.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

КАМОЛОТ

Қўқон шаҳридаги пойафзал фабрикасининг 4-тикув цехида бўлганимизда Мурoджон Қўзибоев ҳақида илиқ гапларни айтишди. Кейин у билан таништиришди.

Мана, Муроджон фрезерлаш дастгоҳи олдида эпчил ҳаракат қиляпти. Конвейерда оқиб келаётган пойафзаллар пешма-пеш унинг қўлидан ўтиб таг чарми сайқал топяпти.

Муроджон 1967 йили шаҳардаги 15-мактабнинг 8-синфини тугатгач, пойафзалчилар сафига қўшилди. Устози, моҳир фрезерчи Мадаминжон Турғуновдан сеҳрли касб сирларини тезда ўрганиб олди. Ҳозир унинг олдига тушадиганлар камдан-кам. Ҳар сменада пландаги 667 жуфт ўрнига 750-800 жуфт пойафзалнинг таг чармига сифатли қилиб сайқал бермоқда.

У айни пайтда бир касб билан чегараланиб қолиш мумкин эмаслигини яхши билади. Бўш вақт топдими, ишлаб чиқариш жараёнидаги бошқа мураккаб ишларни ҳам ўрганишга киришади. Бу унга қўл келмоқда. Муроджон ҳозир пойафзалларни қолипга тортишда яхшигина уста бўлиб қолди.

Меҳнатсевар ишчи Қўзибоев тошкентлик новатор тўқувчилардан Л. П. Казанцева Е. А. Губиналарнинг беш йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббусларига ўз корхонасида биринчи бўлиб қўшилди.

— Чиндан ҳам Муроджон ана шундай ташаббускор йигит, — деди фабрика бошланғич комсомол ташкилотининг секретари Тошпўлат Мазоитов. — У билан комсомол-ёшларимиз, бутун коллективимиз фахрланади. Корхонамизда 300 дан зиёд комсомол бор. Уларнинг кўплари Муроджондан ўрнак олиб ишлаяпти. Ёш ишчи М. Қўзибоев ҳозирги кунда келгуси йил ҳисобига маҳсулот бермоқда, у йилдан ўзиб ишламоқда.

Б. НОСИРОВ.
Қўқон шаҳри.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

Сомали Демократик Республикаси Олий революцион кенгашининг Президенти генерал Муҳаммад Сиад Барре СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан 1971 йил 16 ноябрдан 22 ноябргача Совет Иттифоқида расмий дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турди.

Визит вақтида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан Сомали Демократик Республикаси Олий революцион кенгашининг Президенти Муҳаммад Сиад Барре ўртасида суҳбат бўлди. Суҳбат самимий вазиятда ўтди. СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳам Президент Муҳаммад Сиад Барре билан дўстона суҳбатлашди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида бўлиб ўтган музокараларда Совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский ва бошқалар қатнашдилар.

Совет — Сомали баёнотида айтилишича, музокаралар давомида Совет — Сомали муносабатларига ва бу муносабатларни янада ривожлантиришга доир масалалар, шунингдек, иккала мамлакатни қизиқтирувчи актуал халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Томонлар шуни мамнуният билан қайд қилдиларки, деб таъкидланади. баёнотда, СССР билан Сомали Демократик Республикаси ва уларнинг халқлари ўртасида турли соҳаларда мустақилликни, территориал бутунликни, суверенитетни, тенг ҳуқуқлиликни ҳурматлаш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик принципларига асосланган самимий дўстлик ва яқин ҳамкорлик муносабатлари мавжуд. Томонлар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва савдо ҳамкорлигини бундан буён ҳам кенгайтиришга интилишларини таъкидладилар.

Сомали Демократик Республикаси Олий революцион кенгашининг Президенти Совет Иттифоқида бўлган вақтида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Сомали Демократик Республикаси ўртасида консуллик конвенцияси имзоланди.

Томонлар империалистик давлатларнинг Африка мамлакатлари бирлигини қўпоришга, шу қитъа давлатларини ўзларининг чин дўстлари бўлган социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидан яккалаб қўйишга қаратилган кирдикорлари кучайиб бораётган бир пайтда Африкадаги мустақил давлатларни жипслаштириш ишида Африка Бирлиги Ташкилотининг катта роли ва аҳамиятини якдиллик билан таъкидладилар.

СССР билан ГФР ўртасида, ПХР билан ГФР ўртасида тузилган шартномалар, шунингдек Ғарбий Берлин тўғрисида тузилган тўрт томонлама битим хусусида Сомали томони мамнуният изҳор қилди.

Сомали Демократик Республикаси Олий революцион кенгашининг Президенти Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигинни ўзлари учун қулай бўлган вақтда Сомали Демократик Республикасига боришга таклиф қилди. Бу таклифлар миннатдорчилик билан қабул қилинди. (ТАСС).

УМР ГЎЗАЛЛИГИ — МЕҲНАТДА

Йигит ва қизларимизга меҳнат тарбияси бериш, меҳнатга кўниктириш бутун халқимиз зиммасидаги муқаддас ишдир. Партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, маориф органлари, кўп сонли ўқитувчилар армияси бу соҳада ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Саноат корхоналарида «Очиқ эшиклар куни»ни уюштириш, турли касб эгалари билан ҳаяжонли учрашувлар ўтказиш, қурилишларга, колхоз ва совхозларга чиқиш, ҳунар-техника билим юртларининг ҳаёти билан ўқувчиларни кенгроқ таништириш эндиликда одат тусига кирди.

Касб танлаш жамият нуқтаи назаридан ҳам, шахсий нуқтаи назаридан ҳам жиддий ва масъулиятли ишдир. Совет жамияти ёшларимизнинг эркин касб танлашидан манфаатдордир. «Эркин касб танлаш, — деган эди Н. К. Крупская, — жуда катта аҳамиятга эгадир. Агар киши ўзи бажариб турган ишни севса у ҳолда бу киши ўз ишидан завқланади, бу ишда катта ташаббус кўрсатади, меҳнат унумини тинмай оширади».

Республика комсомол ташкилотлари ўз фаолияти давомида йигит-қизларимизга касб-ҳунар ўргатиш масаласига алоҳида эътибор бермоқда. Ўзбекистоннинг 11 та области, 23 та шаҳари ва 120 та районида ёшларга касб ўргатиш ишларини марказлаштириш мақсадида идоралараро касб ўргатиш советлари ташкил этилган. Бу советларнинг составига касаба союз, халқ маорифи органлари, ҳунар-техника таълими, меҳнат ресурсларидан фойдаланиш комитетлари ходимлари киритилган. Шунингдек, бир қатор мактабларда ўқувчиларга касб ўргатиш бўйича советлар, саноат ва қурилиш ташкилотларида эса ёшларга касб танлаш ва уларни меҳнатга жойлаштириш бўйича кабинет ва советлар ишлаб турибди. Ўзбекистон қурилиш, енгил саноат министрликлари, «Главташкентстрой», Марказий телеграф, тўқимачилик комбинати, самолётсозлик, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, трактор заводлари, Фарғона шаҳридаги азот ўғитлари заводи, Қўқондаги ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинати, Марғилондаги ипак комбинати, Қаршидаги тикувчилик фабрикаси, Самарқанд шаҳридаги суперфосфат заводида бу соҳада анчагина ибратли ишлар қилинди.

Ёшларга касб ўргатиш ва уларни ишга жойлаштириш масалалари, область, шаҳар ва район комсомол комитетлари бюроларида тез-тез муҳокама қилиб турилмоқда. Шу йилнинг май ва июнь ойларида барча мактабларда 10-синфни битирувчилар слётлари ўтказилди. Уларда партия ва комсомол органларининг вакиллари, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг собиқ талабалари ва ўқитувчилари, қишлоқ ва шаҳар ҳунар-техника билим юртларининг муаллимлари, саноат корхоналарининг вакиллари иштирок этдилар. Булардан ташқари йигит-қизларга касб-ҳунар ўргатиш масаласи ўқитувчиларнинг август кенгашларида ҳам кенг муҳокама қилинди. Аксарият мактаб коллективлари ва оталиқ корхоналар ўртасида ўзаро алоқа мустаҳкамланиб, ёшларни ишлаб чиқаришга жалб этиш ишлари яхшиланиб бораяпти.

Қўқон шаҳридаги бир қанча мактабларда комсомол ташкилотлари саноат корхоналарининг актив ёрдамида ўқувчиларни ишлаб чиқариш билан таништириб бормоқдалар. Ёшлар ишчи касбининг улуғлигини ўз кўзлари билан кўриб, уларда шу касб-ҳунарга катта қизиқиш уйғонмоқда. Бунда, айниқса, касб танлашга бағишлаб ота-оналар ўртасида ўтказилаётган кечалар ҳам катта роль ўйнамоқда. Қўқондаги ип-йигирув пайпоқ-тўқув комбинати икки йилдирки, 20-мактабни ўз оталиғига олган. Комбинат коллективи мазкур мактаб устахонасига пайпоқ тўқийдиган 20 та автомат дастгоҳ ўрнатган ва бу дастгоҳларда ўқувчилар тўқувчилик касбини ўрганишмоқда. Комбинат хом ашё, қўшимча материаллар ҳам ажратиб берган. Натижада бу тадбир яхши самара бермоқда. Ўтган ўқув йилида мактабни тамомлаб чиққан 92 ўқувчи тўғри шу комбинатга ишга йўл олди.

Тошкент шаҳридаги бир қатор мактабларда ҳам ёшларга касб-ҳунар ўргатиш ишлари намунали уюштирилган. Бир қатор мактабларнинг ўқувчилари «Таштекстильмаш» заводида тез-тез меҳмон бўлиб туришади. Бу ерда ўқувчилар учун экскурсиялар, лекция ва суҳбатлар ўтказилади. Завод ҳар йили мактабни битирувчилар учун «Очиқ эшиклар куни» ташкил этади. Завод территориясида ишчи-ёшлар мактаби, самолётсозлик техникумининг филиали ишлаб турибди.

Қишлоқ жойларда эса йигит-қизларга касб-ҳунар ўргатишда ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларининг роли каттадир. Ёшларимиз трактор, пахта териш машинаси, автомобиль ҳайдашни ўрганмоқдалар. Бу борада Янгиариқ районидаги Беруний номли мактаб коллективи диққатга сазовор ишларни амалга оширмоқда. Мактабда меҳнат дарси юқори савияда ўтказилади. Райондаги Гагарин номли 8- мактаб комсомол ташкилоти Карл Маркс номли колхоз билан ҳамкорликда ёзги таътил вақтида пахта териш машинасини ҳайдаш курсини ташкил этди. Унда 8-9 синфлардан 30 ўқувчи ҳунар ўрганди. Курсни битирувчилар бу йил пахта теримида қатнашдилар. Жумладан О. Примова, Б. Расуловалар ХВС, С. Абдураҳмонов, У Бобоевлар эса «Ўзбекистон» маркали пахта териш машиналарида 150-160 тоннадан «оқ олтин» тердилар.

Умуман республикамиз мактабларида 1295 та ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари ташкил этилган. Қишлоқ ёшлари пахтачилик, боғдорчилик, ипакчилик ва бошқа соҳалар билан яқиндан танишиб бормоқдалар.

Ўзбекистоннинг 120 та мактабида автомбилни ўрганиш тўгараклари ишлаб турибди. 240 та мактабда эса трактор ва пахта териш машиналарининг ҳайдовчилари тайёрланмоқда. Айрим ўқув даргоҳларида предмет машғулотлари тўғридан-тўғри ишлаб чиқаришнинг ўзида ўтказилмоқда. Масалан, Тошкент шаҳридаги 105-ўрта мактабнинг физика ўқитувчиси Д. Низомова «Металларни қуйиш» темасидаги дарсни «Ўзбексельмаш» заводининг қуйиш цехида, «Металларнинг қаттиқлиги ва мустаҳкамлиги» темасини эса завод лабораториясида ўтказишга қарор қилди.

Очиқ айтиш керакки, республикамизнинг барча мактабларида ёшларга касб ўргатишда комсомол ташкилотлари ўқитувчиларга, колхоз ва совхоз раҳбарларига, корхоналар коллективларига яқиндан ёрдам беряпти деб бўлмайди. Комсомол етакчиларимиз давлат аҳамиятига эга бўлган бу ишга диққат эътибор билан қарашлари, кўпроқ фаолият кўрсатишлари керак. Партия ва ҳукуматимиз биздан ёш авлод қалби ва онгига ишчилик касбини, деҳқон касбини, совет ишчиси ва деҳқони деган юксак номни севиш ва ҳурмат қилиш туйғуларини қунт билан сингдириб боришни талаб қилаётган экан, биз бу масъулиятли вазифани чуқур ҳис этган ҳолда амалга оширишимиз керак.

Д. АБДУРАЗЗОҚОВА.
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари.

«Ҳаётга кириб келаётган йигит ва қизлар ўзларига қандай касбни танлаб олмасинлар, актив ижтимоий фаолиятга тайёрланадилар. Аслини олганда бу фаолият мактабда бошланади — ўқувчилар бажарадиган оддий ишлардан бошланади, шундан сўнг катта ҳаётга дастлабки қадамлар қўйилади.»

Л. И. БРЕЖНЕВ

ЁШЛАР, КАСБ ЎРГАНИНГ!

ОТАЛАР СЎЗИ — АҚЛНИНГ КЎЗИ

Азиз ўғил-қизларим! Тирикликнинг, фаровон ҳаётнинг калити — меҳнат. Шу боисдан мен сизлар билан ҳозир касб танлаш хусусида гаплашмоқчиман. Аввало шуни айтайки, касб танлаш — мураккаб нарса. Бу фақат бировнинг маслаҳати билан битмайдиган иш. Бу деган сўз, касб танлаётганда ўзгаларнинг фикрини ҳисобга олмаслик керак, деган маънони англатмайди, албатта. Лекин, очиғини айтсам, касб танлашда асосан юрак даъватига қулоқ солиш, кўнглинг чопиб турганини қилиш, қобилият ва шахсий қизиқишга қараш ва энг муҳими, ўзингни ижтимоий ҳаётимизнинг бир аъзоси деб билиб, жамиятимиз учун энг зарур бўлган участкаларга бориш — совет кишисининг фазилати шунда!

Касб танлаш, яна қайтараманки, жамиятимиз манфаатларига мос бўлиб тушиши керак. Касб танлашга жиддий эътибор — ўз ишингга бутун умр давомида хизмат қилишга шайланиш демакдир. Касбни нотўғри танлаш эса йигит ёки қизнинг ўзигагина салбий таъсир кўрсатиб қолмай, балки жамиятга ҳам катта иқтисодий зарар келтиради. Ишлаб чиқаришдан баъзи ёшларимизнинг кетиб қолиш сабаблари ҳам ана шундан. Чунки улар тасодифий касбларни эгаллайдилар, оқибатда ўз ишларидан тезда кўнгиллари совиб, касбларини ўзгартиришга мажбур бўладилар.

Нега шундай? Менимча, кўпгина касб-ҳунарлар ёшларимизга ҳали яхши маълум эмасга ўхшайди. Аксари йигит-қизлар, инженер, шифокор, ўқитувчилик каби касбларни эгаллашни орзу қиладилар. Лекин техник ва ишчи касбини, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг кўпгина мутахассисликларини танлайдиган ёшлар ҳали ҳам оз. Сабаби — бу касбларни яхши ташвиқот қилмаймиз. Мен баъзи корхоналарнинг масъул ходимларига ҳайрон қоламан. Улар ишчи кучи қидириб, олий ўқув юртларига қабул пайтида йигит-қизларнинг имтиҳондан йиқилишини пойлаб ўтиришади. Ахир, шу ишни сал олдинроқ бошласа бўлмасмиди? Масалан, завод ёки фабрика ўз ёнидаги мактаб болаларини ёшликдан шу корхона ишларига қизиқтириши мумкинмасми? Жуда мумкин...

Ишчи — ҳаёт бунёдкори! Унинг ақл ва заковати, ғайрат ва шижоати, забардаст олтин қўллари билан шаҳарлар қад кўтармоқда. Пахтазорларимизда «зангори кема»лар жавлон уряпти, фазога сунъий йўлдошлар учириляпти. Буларнинг ҳаммаси шу оддий ишчининг қўлидан ўтади. Ана шундай олийжаноб касб бу!

Серқуёш республикамизда ҳам ҳалол, фидокорона меҳнати билан эл-юртга ном таратган минг-минглаб ишчиларимиз бор. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Марҳамат Йўлдошева, Ҳожи Қосимов, Таборак Турдиалиев, Низом Ғозиқулов, Мамажон Саидов, Саид Нуриддинов ва бошқа юзлаб таниқли кишиларнинг номларини халқимиз ҳурмат ва ифтихор билан тилга олади.

Ўзимни оладиган бўлсак, бундан роппа-роса 36 йил илгари Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводига шогирд бўлиб кирдим. Шу даргоҳда ҳунар ўрганиб, ўсдим, улғайдим. Улуғ партиямизнинг солдатиман. Бағримдан икки юздан зиёд шогирд етишиб чиққанидан фахрлансам арзийди. Ҳалол меҳнатларим зое кетмади. Менга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони олий унвони берилди.

Сиз қалби қайноқ, ҳар ишга қодир бунёдкор ёшларни кўриб, ўзимнинг машаққатли ёшлигимни эслаб кетаман, жулдур кийимлар, бир парча нон деб соатлаб интизор кутишлар... У вақтда «меҳнат» деганда, олдига «қора» сўзи албатта қўшиларди. Энди бўлса, ишчи ва деҳқон деган сўзлар фахр ва ғурур билан тилга олинади, шон-шуҳрат ва қаҳрамонлик рамзи сифатида улуғланади.

Жонажон Ватанимизда ҳар бир ёш ўзи севган, танлаган касб-ҳунарини эгаллаш ҳуқуқига эга. Барча имкониятлар яратилган. Завод ва фабрикалар, зарбдор қурилишлар, гигант иншоотлар, бепоён қўриқ ерлар — ҳамма-ҳаммаси бунёдкор ёшларимизнинг забардаст қўлларига мунтазир.

Азиз ўғил-қизларим! Бизда ҳар бир касб-ҳунар фахрлидир. Қизиқиш ва майлингизни назарда тутиб, ҳунар ўрганинг! Ҳунарли кишининг иши юришгани-юришган. Жиддий ўйлаб, сўнг касб танланг. Ҳар бир ҳунарнинг ўзига хос қийин ва енгил томонлари бор. Булардан чўчимаслик керак. Сизларга ҳамиша устозлар ёрдам қўлини чўзишга тайёр!

М. ЮСУПОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Ташсельмаш» заводининг мастери.

ҚУДРАТЛИ ТАЯНЧИ

Тошкентдаги 5-ҳунар-техника билим юрти Ўзбекистоннинг тикувчилик фабрикалари учун кадрлар тайёрлаб чиқаради. Юқоридаги суратда ишлаб чиқариш мастери А. Е. Рибалова бир гуруҳ қизлар билан машғулот ўтказмоқда. Пастдаги суратда эса ишлаб чиқариш мастери С. Нурмуҳамедованинг тикувчилик дарси олиб бораётгани тасвирланган.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

ЯРАТУВЧИ

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ёш авлодни тарбиялаш, ишчи ва деҳқон кадрларни тайёрлаш ҳамда ёшларнинг малакасини тинмай ошира боришга катта эътибор бериб келмоқдалар. Куни-кеча эълон қилинган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг шу ҳақдаги қарори ҳам ана шу доимий ғамхўрликнинг яна бир ифодасидир.

Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат комитети раисининг ўринбосари Ҳ. А. ИБРОҲИМОВга бир неча савол билан мурожаат қилди:

⊙ ⊙ ⊙

— Кейинги йилларда ёшларнинг касб танлаши масаласига эътибор борган сари кучайяпти. Шу ҳақда қисқача гапириб берсангиз.

— Дарҳақиқат, ёшларни касб танлашга ўргатиш, малакали кадрлар етиштириш, ишчилар ва деҳқонлар синфининг муносиб ўринбосарлари тўғрисида бу қадар катта ғамхўрлик қилинаётганлиги табиийдир. Чунки, янги беш йилликнинг асосий вазифаларини ҳал этишга ёшларимиз қўшадиган ҳисса салмоқли бўлгани каби, олдинга қўйилган ана шу улкан режаларни амалга оширишни ва порлоқ истиқболни малакали кадрларсиз тасаввур қилиш қийин. Касб танлаш — ҳам шахсий, ҳам ижтимоий проблемадир. У ҳар бир ёшнинг шахсий манфаатларига ҳам, шунингдек, умуман жамият манфаатларига ҳам мос бўлиб тушиши лозим. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг куни кеча эълон қилинган қарорида кўрсатилганидек, ўтган беш йилликда Ўзбекистонда ҳунар-техника билим юртлари системаси йўли билан 170 мингдан ортиқ турли соҳалардаги малакали ёш ишчилар тайёрлаб етиштирилди. Лекин шу билан бирга, халқ хўжалигимизнинг йилдан-йилга катта одимлар билан ривожланиб бориши ҳунар-техника мактаблари олдига янада янги, катта талабларни қўймоқда. Бу талаблар нималардан иборат? Фан ва техниканинг тараққиёти малакали ёш ишчилар тайёрлаш сифатини янада оширишни, ўқув-тарбия ишлари савиясини юқори даражага кўтаришни тақозо этмоқда. Шунинг учун ҳам республика ҳунар-техника таълими мактабларининг ходимлари, энг аввало, ҳаёт билан баробар қадам ташлашлари, экономика тараққиёти талабларидан орқада қолмасликлари, партия ва ҳукумат кўрсатмаларини аниқ ва ўз вақтида бажаришлари зарур.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, партия ва ҳукуматимиз ёш авлод олдига жуда катта ва муҳим вазифаларни қўймоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида ҳам бу вазифалар аниқ-равшан кўрсатиб берилди. Ҳозирги вақтда ёшларнинг аксарият қисми ишлаб чиқаришга жалб этилиб, у ерда ўзларининг меҳнатлари билан кўпроқ ижтимоий бойлик яратишлари кераклиги кўзда тутилмоқда.

Халқимиз «ҳунардан — унар» деб бежиз айтмаган. Биз ҳамма воситаларни ишга солиб, кучларимизни бирлаштириб, бир-биримизга яқиндан кўмаклашиб, барча моддий бойликларнинг яратувчиси бўлган ишчи ва деҳқон синфининг келажак авлодини ҳозирдан пухта тайёрлаб боришимиз даркор.

— Ҳунар-техника билим юртлари билан ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқа ҳозирги кунда қандай бўлмоғи керак!

— Сўнгги йилларда ҳунар-техника таълими системасида ишлаб чиқариш мастерлари, ўқитувчилар состави сон ва сифат жиҳатидан яхшиланди. Ўқув юртларимизда олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган инженер-педагоглар анчагина ортганлигини қувонч билан айтиб ўтиш керак. Ҳозир ҳунар-техника билим юртларида олий ва ўрта маълумотга эга бўлган минглаб инженер, педагог ва хизматчилар ишламоқдалар. Уларнинг анчагина қисми коммунистлар бўлиб, ўз касбларининг моҳир усталари ва ишбилармон тарбиячилардир.

Лекин кадрлар билан ишлашда, ҳунар-техника билим юртлари билан ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқани мустаҳкамлашда анчагина камчиликлар ҳам бор. Кўпгина корхоналар мактабларимиз етиштириб берган малакали ишчиларга зарур шароитларни яратиб бермайдилар. Натижада ишлаб чиқаришдан кетиб қолиш ҳоллари юз бермоқда. Синчиклаб қаралса, ҳали бу соҳада ҳал этишимиз зарур бўлган анчагина масалалар бор.

— Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари ўрта маълумот олишни истасалар, уларга қандай қулайликлар яратилган!

— Ҳозирнинг ўзида бир қанча ҳунар-техника билим юртларида ёшларга касб ўргатиш билан бирга, уларга айни пайтда ўрта таълим ҳам берилмоқда. Кейинчалик бориб, республикамиздаги ҳамма ҳунар-техника билим юртлари ўқитишнинг ана шу системасига ўтказилиши кўзда тутилмоқда. Ҳунар-техника таълимининг бу формасини амалга ошириш учун республикамизда барча имкониятлар мавжуд. Ҳунар-техника таълимининг яна бир афзаллиги шундан иборатки, у ёшларни ҳаётга тез ва омилкорлик билан тайёрлайди. Ёшлар билим юртида ўқиган вақтларида давлат таъминотида бўладилар. Қишки, ёзги кийим-кечак, иш кийими ва уч маҳал бепул иссиқ овқат билан таъминланадилар. Узоқдан келганларга ётоқхона берилади. Булардан ташқари, билим юртида ўқиган муҳлат узлуксиз меҳнат стажига қўшилади. Халқ орасида кенг тарқалиб бораётган «ҳам ўқиш, ҳам иш» деган шиор айни шу мактабларда ҳаётга татбиқ этилмоқда.

— Сизнинг фикрингизча, бу соҳада ҳал этилмаган қандай масалалар бор!

— Ҳал этилмаган масалалар анчагина. Чунки ҳаётимизнинг ўзи, айтсам муболаға бўлмас, ҳар куни ўзига хос янги муаммоларни олдимизга кўндаланг қилиб қўймоқда. Шунинг учун биз ишчи ва деҳқонлар синфининг ёш авлодини тарбиялаб етиштириш, ишимизни тобора такомиллаштириб боришимиз табиий бир ҳолдир. Бу соҳада турли йўналишлар бўйича иш олиб бориляпти. Ана шулардан бири — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг қарори асосида Ўзбекистонда идоралараро республика, область, шаҳар ва район кенгашлари ташкил этилиб, бу кенгашлар ёшларни касб ўргатишга ва ишлаб чиқаришга жалб этиш масалалари билан шуғулланаётганлигидир. Бу ишда анчагина ютуқлар ҳам қўлга киритилди. Аммо булар етарли эмас. Бу нарса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг юқорида айтиб ўтилган қарорида ҳам аниқ кўрсатиб берилди. Биз ҳозирча ҳунар-техника таълимини кенг омма ўртасида талаб даражасида пропаганда қилаётганимиз йўқ. Ёшларни турли касбларга жалб қилишда ота-оналар таъсиридан фойдаланиш масаласи ҳам қониқарсиз аҳволда. Бу муҳим ишга педагогик коллективларни ҳам қатъий сафарбар этиш зарур.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, ёшларга касб ўргатиш масаласи тор маънодаги тушунча ёки маълум бир идорага тегишли гап эмас. Бу масъулиятли иш билан халқ маорифи ходимлари, барча мактаблар, барча манфаатдор идоралар, айниқса комсомол ташкилотлари, ота-оналар комитетлари, кўйингки, ҳамма шуғулланиши зарур.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

◆ Ўтган беш йилликда қишлоқда еттита янги ўқув хўжалиги ташкил этилди. Ҳозир 26 та қишлоқ ҳунар-техника билим юрти 2121 гектар майдонга эга.

◆ Тўққизинчи беш йилликда ўрта маълумотли малакали ишчилар тайёрлаш янада ривожланади. 1971—1975 йилларда ҳунар-техника таълими системасида 247,1 минг ишчи тайёрлаш мўлжалланади.

◆ Республикамиз ҳунар-техника билим юртларининг собиқ талабаларидан Т. Охунова, М. Жалолов, С. Толмасов, М. Саидов, КПСС XXIV съездининг делегати Н. Машарипова ва бошқаларнинг номи эндиликда фахр ва ғурур билан тилга олиняпти.

Юқоридаги суратда Тошкентдаги 4-ҳунар-техника билим юртида телеграф машғулоти акс эттирилган. Пастдаги сурат эса мазкур билим юртидан олинган. Бу ерда алоқачилар, киномеханиклар ва радиооператорлар тайёрланади. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи У. Исломов ўқувчилар билан лабораторияда машғулот ўтказмоқда.

И. Глауберзон фотолари.

ЯНГИЛИККА ИНТИЛИШ

Билим юртининг ташкил топганига ўттиз йил бўлди. Дастлабки йилларда ўқув даргоҳимизда юзга яқин ёш таълим оларди. Энди бўлса у катта ҳунар-техника билим юртига айланди. Бу соҳада катта тажриба тўпланди. Билим юртининг ҳунар ўргатувчи устахоналари кенгайди, ўқиш қуроллари кўпайди.

Илгарилари биз асосан ўрта малакали мутахассис — бинокор кадрлар тайёрлар эдик. Булар ғишт терувчилар, бўёқчи-сувоқчилар, дурадгорлар, архитектура ёдгорликларини тикловчи усталар эди. Кейинги йилларда ҳаёт талаблари асосида бошқа касбли кишилар тайёрлаш амалга оширилди. Чунончи, 1966 йилдан бошлаб сантехниклар, электромонтёрлар, слесарлар, ёғочсозлик ҳунарларини ўргатувчи алоҳида группалар ва бўлимлар очдик. Область маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси ва Самарқанд мебель фабрикаси коллективлари билан ҳамкорликда бир неча ихтисос бўйича группалар ташкил этдик. Бунга районлардан, хусусан Нурота, Ғаллаорол, Бахмал каби йирик ғаллакор ва чорвадор районлардан кўпроқ йигит-қизларни жалб этдик.

Уй-рўзғор ускуналари, холодильниклар ва газ буюмларини тузатувчи группани ҳозиргача 100 йигит-қиз битириб чиқди. Улар областдаги шаҳар ва қишлоқ маиший хизмат кўрсатиш комбинатларида муваффақиятли ишламоқдалар. Шунингдек, Самарқанд шаҳар мебель фабрикасига 150, ёғочсозлик заводига 180 ёш мутахассис тайёрлаб бердик. Слесарлик-сантехник группасида бирданига икки ҳунар ўрганилади; слесарлар ва газ пайвандчилари етишиб чиқади. Кейинги йилларда шундай мутахассислик бўйича 600 киши ўқишни битирди.

Ҳунар ўрганувчиларнинг кўпчилигини асосан бинокорлик группалари ташкил этади. Дурадгорлик, сувоқчилик, ғишт терувчилик каби группаларда 210 ёш ўқимоқда. Пардозчилик группалари ҳам мавжуд. Улар орқали Самарқанддаги 150-қурилиш трестига кадрлар тайёрлаб берамиз. Билим юртимизда ҳунар ўрганиб чиқиб, эндиликда турли қурилиш объектларида ишлаётганлар сон-саноқсиз. Ўқувчиларимиз Самарқанднинг Гагарин массивида ва Регистон кўчасидаги қурилишларда, лифтсозлик, чинни заводлари қурилишларида, зилзиладан зарар кўрган Тошкентни қайта қуришда фаол иштирок этдилар.

Ҳозир билим юртимизда меҳнаткашларнинг 680 фарзанди ҳунар ўрганмоқда. Улар келажакда сантехник, электромонтёр, дурадгорлик, бўёқчи-сувоқчилик, мебелсоз, пойафзал-тикувчилик каби 12 хил ихтисос бўйича уста бўлиб етишадилар.

Ўқувчилар учун 11 та кабинет — синфхона, бир неча лаборатория, спорт зали, икки ётоқхона, клуб ва бошқа имкониятлар мавжуд.

Ўтган саккизинчи беш йилликда билим юртимизни 2500 йигит-қиз битириб чиққан эди. Янги беш йилликда уларнинг сони камида уч минг кишига етказилади. Биз ёшларга фақат ҳунар ўргатибгина қолмай, балки уларга умумий ўрта маълумот беришни ҳам кўзда тутяпмиз.

Д. ТУРСУНОВ,
Самарқанд шаҳридаги 8-ҳунар-техника билим юртининг директори.

ТОЛМАС ҚЎЛЛАР

Заводимизда Бухоро, Самарқанд, Фарғона, Андижон шаҳарларидаги ҳунар-техника мактаблари, пахтачилик техникумларини тугаллаб келган мутахассислар ишламоқдалар. Биз завод ветеранлари билан ёш ишчилар ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатганмиз. Бу яхши самара бермоқда. Корхона ветеранлари чарчоқ нималигини билмайдилар. Шунга қарамай, улар ўзларига муносиб ўринбосарлар — бўлажак смена мастерлари, ишбилармон мутахассисларни тарбиялаб вояга етказмоқдалар. Масалан, Нусрат Баҳрамов, Ф. Шукуров, С. Ҳакимов, А. Аҳмедов каби комсомол ёшлар меҳнат ветеранларининг бевосита раҳбарлиги, уларнинг таълим-тарбияси асосида иш юритиб, дастгоҳларни эпчиллик билан бошқармоқдалар ва ўз касбларининг моҳир усталари бўлиб етишмоқдалар.

Ёш мутахассислар меҳнатга ижодий ёндошишда айниқса активлик кўрсатмоқдалар. Хом ашёни бунтлар ва омборлардан пневмопроводга етказиб бериш қўл кучи ёрдамида бажариларди. Бу ишда 24 киши банд бўларди. НОТ планига мувофиқ бир группа ёш ихтирочилар бунтлардаги пахтани тарқатувчи машина-мослама тайёрлаб ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Натижада бу участкада меҳнат унумдорлиги 2 баравар ортди. Давлатнинг 18 минг сўмдан кўпроқ маблағи тежаб қолина бошланди. Бу ажойиб янгиликни муаллифлари В. Цой, слесарь Р. Ботиров, смена мастери А. Нуруллаев ўртоқлардир.

Корхонада автомашиналар, темир йўл вагонларига чигит ортиш ҳам қўл кучи билан бажариларди. Бунинг учун ҳар йили 10 минг сўмдан кўпроқ харажат қилинарди. Ижодий бригада аъзолари бамаслаҳат бу масалани ҳам муҳокама қилиб махсус мослама яратдилар. Натижада икки муаммо ҳал этилди. Вагон ва автомашиналарнинг юк ортишда туриш вақти анча қисқарди. Жарима тўлашга чек қўйилди. Уч киши бу юмушларни эплай оладиган бўлди ва бир неча минг сўм иқтисодий фойда кўрилди. Заводимизда чанг сўрғич камералари ҳам ёшлар томонидан реконструкция қилинди.

Корхонамизда илғор тажриба мактаби ишлаб турибди. Унинг тингловчилари асосан ёш ишчи, инженер, техниклар, куни кеча заводга келган шогирдлардир. Улар ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, фан ютуқлари, илғор тажрибаларни ўрганиш билан шуғулланадилар. Ишлаб чиқариш новаторларидан дарс оладилар.

Корхона маъмурияти ва партия ташкилоти ёш ишчилар билан ишлашда бой тажриба тўплади ва талай ютуқларни қўлга киритмоқда. Коллективимиз беш йиллик планни барча иқтисодий кўрсаткичлар бўйича тўрт ярим йилда бажариш, меҳнат унумдорлигини 23 процентга ошириш, таннархини арзонлаштириш юзасидан ўз зиммасига социалистик мажбурият олган эди. Завод коллективининг бу ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Коллектив ўз мажбуриятларини шараф билан бажариб келмоқда.

П. БУРХОНОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли Бухоро пахта тозалаш заводининг директори.

ЗАВОДИМИЗГА КЕЛИНГ

Меҳнатнинг ўзи тарбиячи, деганлари бежиз эмас экан. Шу корхонага йўлланма олганимда ишни қандай бошлаб юбораман-у, каттакон коллективда ўрнимни топа оламанми-йўқми деб ҳаяжонлангандим. Ноўрин ҳаяжонланган эканман. Республикада энг йирик корхоналардан бири бўлган заводимизнинг бағри кенг, коллективи жуда аҳил эканлигига эндиликда тўла қаноат ҳосил қилдим.

Йил сайин заводимиз кенгаймоқда. Янги цехлар очилмоқда. Маҳсулотларнинг кўпдан-кўп турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Мукаммал техника воситалари ўрнатиляпти ва прогрессив технология жорий этилаётир. Ана шу ишларнинг ҳаммасини одамлар бажаради. Ёшлар эса тажрибали ишчилар изидан бориб, уларнинг ишини қўлидан оладиган муносиб ўринбосарлар бўлиб етишади. Корхонамизда ишчилар кўп. Бироқ ҳали билагида кучи ва қалбида ғайрати жўш уриб турган йигит-қизларга муҳтожмиз.

Мен Воронеж технология институтини тамомлаганман. Биринчи иш жойим шу завод. 1970 йилда заводга келганимда кабелчиларнинг каттакон оиласи бир оддий ёш мутахассис сифатида мени қучоқ очиб кутиб олди. 55-цехга технолог этиб тайинландим. Беш ой ишлаганимдан кейин шаҳар телефон кабеллари ва сигнал-блокировка кабеллари тайёрлаш технологиясини ўзлаштириб олганимга кўзим етиб қолди. Бу корхонадаги техника ва технология менга жуда ёқиб қолди. Поток линияларда ишлаш жон роҳати экан.

Ярим йилча ишлаганимдан кейин корхона маъмурияти мени смена мастерлигига лозим кўрди. Одамлар билан ишлаш, шогирдлар тайёрлаш, маҳсулот ишлаб чиқаришга шахсан масъул бўлиш ҳисси кишини яна ҳам тетиклаштирар экан. Бор билимим ва маҳоратимни ишга сола бошладим. Сменамиз коллективининг аҳиллиги менинг янгилигимни ҳам билинтирмай қўйди. Сигнализация-блокировка бўлимида аввал планлар бажарилмасди. Тажрибали ишчилар билан бамаслаҳат иш тутдик. Корхона маъмурияти ёрдам кўрсатди. Мана ҳозир ишимиз яхшиланиб кетди. Топшириқларни ва берилаётган буюртмаларни ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлмоқдамиз.

Корхонамизда йигит-қизларга ҳамиша иш топилади. Ёш ишчиларнинг касб ўрганиши, ўқиши, тобланиши учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Янги техникани ва технологияни ўзлаштиришга ишқибоз, кабелчиликка иҳлос қўйган тенгдошларимга мурожаат қилиб айтаманки, бизнинг давранизга келсангиз, сира кам бўлмайсиз.

Зинаида ТОПЧИЙ,
Тошкент кабель заводининг ёш мутахассиси.

ЭРТАГА КОМПОЗИТОРЛАРНИНГ VI СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

ҲАЁТ ТАРОНАЛАРИ

Аҳмад ЖАББОРОВ,
Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениесининг раиси.

Эртага қуёшли диёримиз пойтахти Тошкентда Ўзбекистон композиторларининг навбатдаги VI съезди очилади.

[illegible]

маълум киши» номли янги операларини ёзиб тугатдилар.

Республикамиз композиторлари симфония, вокаль-симфония жанрларида ажойиб асар- [illegible]

[illegible] босв, Ҳ. Раҳимов, Х. Изомов, Г. Мушель, Ш. Рамазонов, А. Муҳаммедов, М. Насимов, С. Жалиллар ғолиб чиқиб, муко- [illegible]

[illegible] миша навқирон ва илҳомбахш мавзулар бўлган Ленин, партия, ватан, тинчлик, меҳнат, инсонийликни улуғловчи жўшқин асарлар ёзганликларини мам- [illegible]

[illegible] позиторларининг VI съезди музика маданиятимизнинг бундан кейинги равнақи учун зарур ва амалий чоралар белгилайди, деган умиддамиз.

ГАЗЕТХОНЛАР МАМНУН БЎЛСИН ДЕБ...

Қозоғистон Совет Социалистик Республикасида турли миллат вакиллари бир оила фарзандларидек дўст ва иноқ яшаб, ижодий меҳнат қилмоқдалар. Шуниси характерлики, республиканинг шаҳар ва қишлоқларида, кўз илғамас яйловларида тер тўкаётган уйғурлар ҳам ўз она тилларида чоп этиладиган газета ва журналларни ўқийдилар. Уларнинг фарзандлари ёп-ёруғ мактабларда она тилида таълим оладилар.

1957 йилдан эътиборан уйғур тилида чиқа бошлаган республикалараро «Коммунизм туғи» газетаси Қозоғистонда ва Ўрта Осиёдаги қардош республикаларда яшаётган уйғур аҳолиси учун айни муддао бўлди. Омма минбари бўлмиш бу газета ўз саҳифаларида муҳим, ҳаётий, одамларнинг диққат-марказида турган воқеаларни ифода этувчи материалларга кенг ўрин бериб, кўпминг сонли ўқувчиларини мамнун этмоқда.

Бошқа бир янгилик ҳақида ҳам тўхталиб ўтмоқчимиз. Ўтган йилнинг январидан бошлаб «Коммунизм туғи»га қўшимча қилиб, «Янги ҳаёт» номли янги уйғурча газета ҳам чиқарила бошландики, бу нашр араб алифбесида хатсаводи бўлган неча минглаб ўқувчиларимизнинг севимли газетасига айланди. Замондошларимиз ҳақида ҳикоя қилувчи очерк, лавҳа ва репортажлар, ҳикоя ва шеърлар газетхонларга ғоят манзур бўлаётгани ҳақида редакцияга хат-хабарлар келиб турибди.

«Коммунизм туғи» ва унинг қўшимчаси бўлмиш «Янги ҳаёт» газеталари кенг ўқувчилар оммаси учун мўлжалланган нашрлардир. Ҳозир алоқа бўлимлари, жумладан бу газеталарга ҳам обуна қабул қиляпти. Бизнинг газетамиз ҳам хонадонингизга кириб боришини истардик.

И. САМАДОВ.
«Коммунизм туғи» газетаси редакторининг ўринбосари.

«ТЕХНОЭКСПОРТ» БИРЛАШМАСИ ТОШКЕНТДА

ҚАРДОШЛАР КЎРГАЗМАСИ

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт саройи Болгария Халқ Республикаси саноатининг бугунги ривожланишини кўз-кўз қилувчи «Техноэкспорт» бирлашмаси ихтиерига бериб қўйилади. Кечадан бошлаб усти ёпиқ ана шу кенг майдон гавжумлашиб қолди. Дўст мамлакат — Болгария Халқ Республикаси озиқ-овқат саноати ускуналарининг Ўзбекистон пойтахтига келтирилган намуналари томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Бу ерда Болгариянинг «Техноэкспорт» бирлашмаси корхоналари ишлаб чиқарган озиқ-овқат саноати ускуналари кўргазмаси очилди. «Техноэкспорт» Болгариянинг техника тараққиёти соҳасида қўлга киритган ютуқларини ўзида акс эттиради. Чет мамлакатларга техника ва ускуналар экспорт қилувчи бу бирлашма корхоналари кейинги йилларда халқаро миқёсда катта обрў-эътибор қозонди. Бирлашма корхоналари 100 хилдан ортиқ комплект объектлар ва 350 хилдан кўпроқ турли-туман машина-ускуналар экспорт қилиб турибди. Бирлашма маҳсулотларининг асосий қисмини озиқ-овқат ва енгил саноат ускуналари ташкил этади.

Бирлашманинг Тошкентда очилган кўргазмасида озиқ-овқат саноати ускуналарини намойиш қилишга катта эътибор берилган. Болгарияда тайёрланган холодильникнинг кўпгина хиллари тошкентликларни қизиқтириб қўйди. Улар орасида озиқ-овқат маҳсулотлари сақланадиган холодильниклар, магазинларда фойдаланиладиганлари ҳам бор. «Микрокухня» деб номланувчи комплектлар ресторанлар, ошхоналар, умумий овқатланиш жойларида қўлланишга қулай. Бундай комплектлар ёрдамида енгил овқатларни осонгина тайёрлаш мумкин.

Бир гуруҳ томошабинлар «Кристалл» деб номланувчи ускуна олдида тўхтаб қолишди. Ичимликлар сақлашга мўлжалланган бу ускуна савдо тармоқлари ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларининг оғирини енгил қилади. Болгарияда ишлаб чиқарилган бундай ускуналарнинг ташқи кўриниши хушбичим ва фойдаланишга қулай.

Ана у ердагилар консервалар тайёрлайдиган ускуналар хусусияти ҳақидаги гапларни қизиқиб тинглашмоқда. Мева ва сабзавотлардан консерва тайёрлаб чиқарадиган машиналарнинг бир қанча турлари намойиш қилинмоқда. Ҳатто шундай ускуналар ҳам борки, улар ёрдамида консерва қилинадиган мева-сабзавотлар олдин ювилади, кейин майдаланади, сўнгра шарбати ажратиб олинади. Майдаланган мева-сабзавотларни тузлаб жойлайдиган «Карусел» типидаги машина ҳар соатда 4 минг банка маҳсулот ҳозирлаб беради.

Узум эзадиган ускуналар томошабинларни ўзига ром этиб қўйди, десак лоф эмас. Бундай ускуналар ёрдамида вино тайёрлашнинг тежамли ва тезкор усулидан бемалол фойдаланиш мумкин. Газ сувлар ва бошқа хил ичимликларни поток линияда ишлаб чиқариш Болгарияда кенг қўлланилмоқда. Бундай ускуналар соатига 2500 ва 3000 шиша ичимликлар тайёрлаб беради. Ускунанинг кўчириб олиб юришга мослаштирилганлиги транспорт харажатларини тежайди.

«Техноэкспорт» — ҳар йили бир қанча халқаро кўргазмалар ва ярмаркалар ташкил қилиб юрган бирлашма. Унда Болгария саноати қўлга киритган янги ютуқлар дадил намойиш этилади. Шундай кўргазма ва ярмаркаларда бирлашма олтин медаллар ҳамда бошқа мукофотлар олган. Бирлашма Болгария Халқ Республикасининг бошқа мамлакатлар билан савдо алоқаларини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнамоқда. Бирлашма корхоналарида тайёрланган маҳсулотларни Осиё, Европа, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари ҳам сотиб олмоқда.

Кеча — 23 ноябрь куни очилган Болгария озиқ-овқат саноати ускуналари кўргазмаси республикамиз пойтахтида 6 декабргача давом этади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА, 13.05 — Янгиликлар, 13.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 13.45 — Тўй қўнғироқлари (бадиий фильм), 17.55 — ТОШКЕНТ. Ўзбек тилида: 18.00 — «Юлдузча», 18.35 — Ахборот. 18.50 — Ўзбекистон композиторларининг VI съезди олдидан, 19.40 — Ахборот, 20.00 — Телефильм, 20.30 — Зўраки табиб (телеспектакль), 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.35 — МОСКВА. 17.40 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 18.05 — Совет қўшиқларидан концерт, 18.35 — Курск магнит аномалияси, 19.00 — Музикали кўрсатув, 20.00 — Бир йилнинг тўққиз куни (бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 19.40 — Узоқ орол сири (телефильм). 20.10 — Халқ хўжалиги механизацияси. 20.50 — Лўли (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да **Жизель**, 25/XI да **Флория Тоска**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да **Олтин девор**, 25/XI да **Имон**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/XI да **Навоий Астрободда**, 25/XI да **Жон қизлар**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталарининг янги программаси** (кеч соат 7 яримда; шанба кунлари кундуз 3 ва кеч 7 яримда; якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да **Беш кунлик куёв**, 25/XI да **Биринчи бўса**, 26, 27/XI да **Оқар сувлар**.

КИНО

Тимо Риннельтнинг ўғирланиши — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 5, кеч 6 ва 8 да), «МОСКВА» (кундуз соат 3 ва кеч 8 да).

Дунё (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (кундуз соат 3 ва кеч 8.45 минутда).

Қобулдаги миссия (2 серия, кундуз соат 12, кеч 8 да), **Асунта, бехато от!** (эрталаб соат 10, кундуз 2.15 минут, 4, кеч 6 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Жиноят қидирув инспектори — «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Одиссейнинг саргузашти — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Сен ёнимда бўлсанг — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Йўқолган банкнотлар — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Бир дақиқалик сукунат — «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 3, кеч 7 ва 9 да).

Симон Боливар — «КЎКЧА» (кундуз соат 11, 1, 5 ярим ва кеч 7 да).

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

институтга кирувчиларни ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда саккиз ойлик тайёрлов бўлимига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар, совхоз ишчилари корхона йўлланмаси билан, ҳамда Совет Армияси сафида хизматини ўтаб қайтганлар ва камида бир йиллик узлуксиз ишлаб чиқариш стажига эга бўлганлар қабул қилинади.

Кирувчилар ректор номига ёзилган ариза, йўлланма, ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат (асли), меҳнат дафтарчаси (асли), ишлаб чиқариш характеристикаси. 3х4 сантиметр ҳажмидаги 6 дона фотосурат, 286-формадаги медицина справкаси топширишлари лозим.

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар биринчи курсга кириш имтиҳонисиз қабул қилинадилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ҳужжатлар — 30 ноябргача қабул қилинади.

Машғулотлар — 1 декабрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-ГСП, 2-Виборг кўчаси, 5-уй.

Центросоюзга қарашли «Главкоопхозторг»нинг Тошкентдаги Республикалараро базаси коллективи базанинг директор ўринбосари А. Анназаровга отаси

Анназар ҲОЖАНИЕЗОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор қилади.

СЎЗ-СЪЕЗД ҚАТНАШЧИЛАРИГА

СОЗ ҚЎШИҚЛАР КЎПАЙСИН

Икки съезд орасида мен ҳам озми-кўпми ижодий меҳнат қилдим, зеро ижодкор ҳаётдан, воқеалардан доимо бохабар бўлиб турувчи кишидир. Қатор оммавий қўшиқлар яратиб, даврудавронимизни, бахту-иқболимизни, чин инсоний муҳаббатни, меҳнатни тараннум этдим. «Ишқингда ёниб», «Қуёшистон», «Ҳаё», «Севгилим» каби қўшиқларим халққа манзур бўлди.

Кейинги йилларда қилган йирик ишларимдан биттаси—кекса драматург Умаржон Исмоилов билан «Зафар» операсини яратдим. Асарни доҳий В. И. Ленин юбилейига ва Самарқанднинг 2500 йиллигига совға қилдик.

Съездимиздан умидим катта. Бу улкан анжуманда музика маданиятимизнинг бугуни, эртаси ва истиқболи ҳақида қимматли фикрлар айтилади. Съезд баҳона, ўйлаб юрган ўз фикр-мулоҳазаларимни баён қилмоқчиман. Аввало, ҳозирги вақтда симфония, опера, балет, квартет, квинтет каби жанр асарлари кўпайганидан хурсандман. Бу соҳада айниқса ёш композиторлар жўшиб ижод қилмоқдалар. Аммо, қўшиқчилигимиз оқсаб қоляпти. Арзийдиган яхши, жонли, ҳаяжонли, оммабоп қўшиқлар кам ёзиляпти. Замонамизга хос, дидимизга мос қўшиқлар кўпайса, дейман.

Ва охири, съездимизда кино музикаси ҳақида жиддийроқ фикр юритиш керак, деган масалани қўйиш ниятидаман. Чунки, баъзи фильмларимизга ёзилган музикалар асар воқеаси руҳидан узоқда, томошабин қалбига йўл тополмаяпти.

Съездга муваффақиятлар тилайман.

Ҳ. РАҲИМОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, композитор.

МУЗИКАЛАРИМИЗНИНГ ОММАВИЙЛИГИ УЧУН

Съездимизда бугунги музика маданиятимизнинг аҳволи ва истиқболи ҳақида сўз юритилар экан, шубҳасиз бизнинг коллективимиз ишлари тўғрисида ҳам фикр айтилади. Шу боисдан мен ҳам ўз фикр-мулоҳазаларимни газета орқали ўртоқлашмоқчиман.

Биз, ўз съездимиздан кўп нарсалар кутамиз. Фикрлашса, тортишса, баҳслашса бўладиган гаплар кўп. Мени анчадан бери ўйлатиб, тўлқинлантириб юрган масалалар бор. Шуларни съезд қатнашчилари муҳокамасига ташламоқчиман.

Очиқ тан олиш керак, Ўзбекистонда музика маданияти ҳозирча анча орқада. Буни мен шахсий кузатишларим ва саёҳатларимда қардош республикаларда, чет элларда кўрганларимга қиёс этиб туриб, гапиряпман. Аввало, бизда кадрлар тайёрлаш масаласи чатоқ. Истагим, шу масалага жиддий аҳамият берилса. Бунинг учун кўпроқ музика мактаблари, интернатлар ишини жонлантириш керак. Иложи бўлса, областларда, шаҳарларда профессионал музика ўчоқлари — филармониялар ташкил қилинса, концерт заллари очилса. Айрим областларда консерваториялар ёки Тошкент Давлат консерваториясининг филиаллари, ишлаб турса.

Кейин махсус музика санъати учун журнал ёки бюллетень чиқариб турилса.

Ана шу масалаларга аҳамият берилса ва амалий чоралар кўрилса, музикаларимизнинг оммавийлиги янада ошган бўлар эди.

З. ҲАҚНАЗАРОВ,
Ўзбекистон Давлат симфоник оркестрининг бош дирижёри ва бадиий раҳбари.

Совет — Ҳиндистон дўстлиги ойлиги

ҲАЁТБАХШ КУЧ

Ўша куни бутун Бомбай байрамлардек безалган эди. Озодлик майдонида катта митинг тўпланди. Унда Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди нутқ сўзлаши керак эди. Шаҳарнинг деярли ҳамма кўчаларига илиб ташланган катта-катта алвонлардаги сўзлар бош министрнинг тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Ҳиндистон — Совет Шартномасининг аҳамияти ҳақида сўзлашидан дарак беради.

Озодлик майдони жуда қадимий. Ўтмишдаги оммавий намойишлар айнан шу ерда бўлиб ўтган, Маҳатма Ганди, Жавоҳарлал Неру ва ҳинд халқи миллий озодлик курашининг бошқа раҳбарлари шу ерда нутқ сўзлаган эдилар.

Индира Гандининг чиқишини халқ сабрсизлик билан кутарди. Чунки у муҳим масала тўғрисида гапириши керак эди. Шартнома Ҳиндистонда ҳам, бутун дунёда ҳам умумий тинчликни сақлаш ишига қўшилган улкан воқеа сифатида баҳоланарди. Бироқ бу ҳужжатнинг аҳамиятини йўққа чиқаришга интилаётган кучлар ҳам топилиб қолди. Бу кучлар Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги алоқаларни тўхтатишни истаётган ўнг реакцион партиялардир.

Мамлакатнинг таниқли жамоат арбобларидан кўпчилиги Ҳиндистон — Совет Шартномасини катта аҳамиятга эга бўлган воқеа сифатида қутламоқдалар. Бу Шартнома «жаҳоннинг биз яшаётган районида хавфсизлик даврини бошлаб берди», — деди Ҳиндистон Миллий Конгрессининг раиси Д. Санживайя. У Бош министрни дипломатия соҳасидаги ютуқлар билан табриклаб, бунинг учун ҳиндларнинг келгуси авлодлари чексиз миннатдор бўладилар, деди. Яқинда бўлиб ўтган Ҳиндистон Миллий Конгресси комитетининг Бутун Ҳиндистон сессияси ҳам шартномани қўллаб-қувватлади.

Россияда Октябрь революциясининг ғалаба қозониши ва Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг тузилиши мамлакатларимиз алоқаларида шонли даврни бошлаб берди. Пролетар революциясининг ғоялари инглиз мустамлакачилари тиклаган сиёсий тўсиқларга қарамай, Ҳимолайдан ошиб Ҳиндистонга ҳам етиб келди. Марксизм-ленинизм ҳинд жамоатчилигига катта таъсир кўрсатди. Касаба союзлар ҳаракати, деҳқонлар иттифоқи, ёшлар ташкилотлари, Коммунистик партиянинг тузилиши, Ҳиндистон Миллий Конгресси ичида социалистларнинг пайдо бўлиши — буларнинг ҳаммаси рус революциясининг таъсири туфайли бўлди ва Ҳиндистон миллий озодлик ҳаракатига ҳаётбахш куч берди.

Ўттизинчи йилларда Ҳиндистонда «Совет Иттифоқининг дўсти» деган ташкилот пайдо бўлди. Ўша пайтда бу партияга кирганларни мустамлакачи маъмурлар қаттиқ таъқиб қиларди. Бу ташкилотнинг тузилишига Жавоҳарлал Неру асос солган эди. 1928 йилда биринчи марта Совет Иттифоқига борган Ж. Неру қатор мақолалар ёзди. Кейинчалик улар «Совет Россияси» деган тўпламга кирди. Бу китобда Неру революцияни амалга оширган мамлакатдаги янги ҳаёт ҳақида ҳақиқатни ёзган эди.

Совет кишиларининг тинчликка интилиши бутун дунёга маълум. Ҳиндистон ҳам ҳамиша тинчликка интилади. Мамлакатларимизнинг биргаликда тинчликка интилиши Ҳиндистон — Совет дўстлигини мустаҳкамлашда катта роль ўйнайди. Биз совет кишиларининг Ҳиндистонга, унинг халқига, ҳинд маданиятига бўлган муҳаббатини юксак қадрлаймиз. Халқларимизнинг тинчликка интилиши тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет — Ҳиндистон шартномасида ўз ифодасини топган.

Аҳмад АББОС,
ҳинд ёзувчиси. [АПН].

БОЛГАРИЯ. Суратда: Болгария Халқ Республикасининг пойтахти — София шаҳрида халоскор Совет Армиясига ўрнатилган ёдгорлик.

В. Мастюков фотоси. (ТАСС).

ОЙНАИ ЖАҲОН

«БУТУН ДУНЕДА ТИНЧЛИК УЧУН»

◆ БЕРЛИН, 22 ноябрь. (ТАСС). Лейпцигда ҳужжатли ва қисқа метражли фильмларнинг халқаро фестивали очилди.

Жаҳоннинг 33 мамлакатидан Лейпцигга юборилган уч юзта кино ва телевизион фильмлардан комиссия конкурсда қатнаштириш учун рангли фильмлар билан бирга 150 га яқин фильмларни танлаб олди.

Кино санъати муваффақиятларининг бу анъанавий кўриги «бутун дунё фильмлари — бутун дунёда тинчлик учун» деган шиор остида ўтказилади.

Конкурсга тақдим этилган совет фильмлари орасида Москва, Ленинград, Киев ва Олмаота студияларининг кинофильмлари бор.

ДЕМОКРАТЛАРНИНГ НОРОЗИЛИГИ

◆ ХОЛЬЦМИНДЕН, 22 ноябрь. (ТАСС). Национал-демократик партиянинг янги нацистлар йиғинига қарши шаҳарнинг марказий майдонида ташкил этилган оммавий норозилик митинги «Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси билан тузган шартномалари ратификация қилинсин», «Национал-демократик партияга қарши кураш — фашизмга қарши курашдир», «Демократлар ва социалистлар янги фашизм хавфига қарши бирлашингиз» деган шиорлар остида ўтди.

◆ ДОРУССАЛОМ, 22 ноябрь. (ТАСС). Мозамбикдан олинган хабарларга қараганда, Мозамбик озодлик фронтининг Португалия мустамлакачиларига қарши қуролли кураш олиб бораётган ватанпарварлари Тете вилоятидаги темир йўлда катта қўпорувчилик ишини амалга оширдилар. Темир йўлдаги портлаш натижасида дизель ёқилғи тўла бир неча вагон-цистерналар яксон бўлди ва 400 метрдан кўпроқ темир йўл шикастланди.

УГАНДА — ТАНЗАНИЯ ЧЕГАРАСИ ОЧИЛДИ

◆ КАМПАЛА, 22 ноябрь. (ТАСС). Кеча Уганданинг Танзания билан чегарадош районида жойлашган Мутукула шаҳарчасида Уганда ҳукуматининг қарорига биноан июль ойининг охирида ёпиб қўйилган Уганда — Танзания чегарасини очиш маросими бўлди.

Шу маросимда қатнашган Уганда президенти генерал Иди Амин Танзания билан бевосита телефон алоқаси қайта тиклангaнлигини, ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳаво йўли ва Виктория кўлида пароходларнинг мунтазам қатнаши яна бошлаб юборилганлигини эълон қилди.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683, Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036, 331216, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4-[illegible]-44, Гулистон — 22-09.

А. — 272. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 03032.